

مجموعه فرهنگی اوج امسال فقط با یک فیلم به جشنواره فجر آمده است. آیا این مجموعه در تولیدات دچار افت شده است؟

آرامش بعد از توفان

زمانی که با حاتمی کیا و فیلم سینمایی «بادیگارد»، کار تولید یک اثر مهم سینمایی را شروع کردند، خیلی‌ها می‌گفتند اوج در همین مسیر و برای این شکل فیلمسازی می‌ماند، اما رفته‌رفته روند کار این مجموعه رسانه‌ای و فرهنگی هنری، وسیع‌تر شد و حالا کمتر کسی از اهالی فرهنگ و هنر است که نخواهد از ظرفیت‌های تولید در این مجموعه فرهنگی استفاده کند. سال ۹۶ برای «اوج» سال مهم و پرکاری بود، اسامی کارگردان‌ها و فیلم‌هایی که ساختند، نشان از این داشت که «اوج» برای جشنواره و تلویزیون برنامه‌های زیادی دارد؛ ابراهیم حاتمی کیا، بهرام توکلی، احمدرضا معتمدی و سیروس مقدم از جمله کارگردان‌های بنام سینما و تلویزیون، قرار بود با آثارشان سال ۹۶ را برای «اوج»، تبدیل به سال اوج و قدرت کنند. حقا هم که این تولیدات در پهنه سینمای امروز ایران خوش درخشیدند. این نقطه اوج درحالی‌رقم خورد که توقعات را برای تولیدات امسال بیشتر کرد. حالا که به تولیدات سینمایی مجموعه اوج در سال ۹۷ نگاه می‌کنیم، تنها شاهد تولید یک اثر سینمایی مهم هستیم و گویا امسال تمرکز تولید در این مجموعه به بخش‌های دیگری از حوزه فرهنگ معطوف شده است. در این گزارش نگاهی به تولیدات اوج در سال‌های ۹۶ و ۹۷ انداختیم تا مقایسه‌ای درمورد سیر تولیدات این سازمان رسانه‌ای اثرگذار در تولید فرهنگی داشته باشیم. سازمان اوج زیرمجموعه‌های زیادی دارد که در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کنند؛ از ساخت انیمیشن تا تولیدات تلویزیونی، موسیقی و خیلی کارهای دیگر و برنامه تلویزیونی «دین دات‌ای آر»، برنامه تلویزیونی «پیاده‌آمدایم»، مجموعه مستند «نبرد پنهان» درخصوص جنگ سوریه، مسابقه «خانه ما»، مستند مسابقه «فاز»، مستند مسابقه «ضد گلوله» و مستند مسابقه «فرمانده» و ساخت انیمیشن‌هایی مثل «فهرست مقدس» و «پسر دلقینی» از جمله آثار این مجموعه فرهنگی رسانه‌ای هستند.

به وقت شام

در سکوت کامل ساخته شد و هیچ کس نمی‌دانست که حاتمی کیا چه کاری انجام می‌دهد، فیلمبرداری «به وقت شام» جدیدترین اثر ابراهیم حاتمی کیا در لوکیشن مربوط به یکی از فرودگاه‌های نظامی در تهران آغاز شد و در ادامه در لوکیشن‌های متعددی از جمله شهرک سینمایی دفاع مقدس، پایگاه هوایی شیراز، اصفهان و روستاهای اطراف شهریار پیگیری شد. تنها چیزی که از فیلم گفته می‌شد این بود که حاتمی کیا درمورد داعش فیلم می‌سازد. هادی حجازی‌فر و بابک حمیدیان بازیگران اصلی این فیلم بودند، جمعی از بازیگران مطرح سوری و لبنانی نیز در فیلم ایفای نقش کردند. بعد از اکران در سی‌وششمین دوره جشنواره فیلم فجر توانست در هشت بخش نامزد دریافت سیمرغ بلورین شود و سه سیمرغ بلورین بهترین کارگردانی، بهترین موسیقی و بهترین صداگذاری را دریافت کند. اکران «به وقت شام» در نوروز ۹۷ بود و توانست با فروشی بالای ۱۳ میلیارد تومان، در گیشه‌های سینما موفق باشد. این فیلم سینمایی تا به حال به سه زبان بین‌المللی دوبله شده و در کشورهای لبنان، سوریه، عراق و ژاپن اکران شده است. درمورد بودجه این کار خرازی، تهیه‌کننده به وقت شام گفته است: «با آقای حاتمی کیا قبل از شروع کار جلسه‌ای گذاشتیم و برآوردمان ۱۸ ماه پیش‌تولید، تولید و پس‌تولید بود، اما با کار شبانه‌روزی و کار جهادی حتی در نوروز سر کار رفتیم. باید بگویم امکانات هم خیلی سخت دراختیار ما بود و هواپیما را هم بعد از ۲۰ جلسه مذاکره تنها دو روز دراختیار ما قرار دادند. برخی اشکالاتی که در فیلم می‌بینید به خاطر نبود امکانات است. درمورد هزینه‌های این فیلم هم باید بگویم من شخصا فکر می‌کنم نتیجه کار مهم است. «هادی حجازی‌فر که در جشنواره سی‌وششم فیلم‌های دیگری هم داشت، کمی برای حضورش در این فیلم حاشیه‌سازی شد، به نقل از او گفته بودند که از بازی‌اش در این فیلم راضی نبوده است، اما خودش این حاشیه‌سازی‌ها را این‌طور جواب داد: «نوع مواجهه آقای حاتمی کیا با بازیگر متفاوت از بقیه کارهای من بود. در به وقت شام، کار به‌شدت فشرده بود و من در آن موقع مصاحبه‌ای کردم که از آن سوءبرداشت شد. من همه‌جا گفتم که افتخار می‌کنم در این فیلم بودم و حتی همیشه می‌ترسیدم به فیلم او لطمه بزنم.»

مینو

سریال مینو اول قرار بود با همکاری روایت فتح ساخته شود، روایت فتح که زیرمجموعه اوج شد، کار را به خود سازمان اوج سپرد تا سریال با همکاری مستقیم اوج ساخته شود. امیر پوروزیری، کارگردانی این سریال تلویزیونی را به عهده داشت. سریالی که وقایع خرمشهر در سال ۵۹ و مقاومت مردم این شهر در برابر حمله عراق را نشان می‌دهد. بعد از پخش این سریال، نقدها و نظرها درمورد آن به این سمت رفت که تا به حال نداشتیم سریالی در این فضا که مقاومت مردم عادی را در خرمشهر آنقدر خوب و واقعی نشان دهد. حمید داودآبادی، نویسنده دفاع مقدس در صفحه شخصی‌اش درباره این سریال نوشت: «این شب‌ها یک سریال از شبکه اول سیما پخش می‌شود که خیلی روی من تاثیر گذاشته است. سریال مینو به کارگردانی امیرمهدی پوروزیری، تهیه‌کنندگی مهدی همایونفر از محصولات سازمان رسانه‌ای اوج؛ کارگردان با هنر تمام، شخصیت‌پردازی افراد، بازسازی صحنه‌های قدیمی و... از همه مهم‌تر بازی بسیار زیبای هنرپیشه‌ها که الحق والانصاف به بهترین نحو ممکن نقش خود را ایفا می‌کنند، یکی از بهترین سریال‌ها را به مخاطبان تقدیم کرده است. البته به آنها باید تیتراژ پایانی را هم اضافه کرد که به ارزشمندی سریال افزوده است. تا به حال هیچ سریالی که درباره دفاع مقدس به‌خصوص مقاومت مردمی اول جنگ ساخته شده، این گونه مرا مجذوب و شیفته خودنساخته است. فقط می‌توانم بگویم که بر دستان زحمتکش کارگردان و تهیه‌کنندگان آن بوسه می‌زنم و خداقوت می‌گویم. جای چنین سریالی در این سال‌ها خیلی خالی بود. هرشب، با دیدن سریال مینو، هم وحشت برجامی می‌افتم، هم احساس غرور می‌کنم و هم لعنت می‌فرستم. فقط باید در برابر مردم نجیب خرمشهر زانوئ ادب زد و بر شهیدانش درود فرستاد. شهیدانی چون: محمد جهان‌آرا، مهروز مرادی، رضا دشتی، حاجی شاه و...»

زندانی‌ها

مسعود دنمکی قرار بود زندگی طیب را بسازد آن هم با همکاری اوج، اما به‌یک‌باره ساخت آن کنسل شد و درنهایت او فیلم جدیدش را با عنوان زندانی‌ها که اواخر سال ۹۶ آن را کلید زد و در سال ۹۷ درحال ساختن آن است آغاز کرد؛ فیلم به یک موضوع اجتماعی می‌پردازد، هدایت هاشمی با انتشار عکسی از این فیلم در صفحه اینستاگرامش نوشت: «فیلم سینمایی زندانی‌ها درحال فیلمبرداری است. از حضور در این فیلم بسیار خوشحالم. به‌جز فیلمنامه خوب و گروه حرفه‌ای هم‌بازی شدن با هومن و بهنام دلیل مهم من برای بازی در این فیلم است.» مسعود دنمکی نمی‌خواست که فیلمش را به جشنواره ببر، برای همین قرار است تا در چند روز آینده فیلم اکران شود.

تنگه ابوقریب

وقتی اسم بهرام توکلی از سازمان اوج شنیده شد و آن هم برای ساخت یک فیلم جنگی، خیلی‌ها تعجب کردند و باورشان نمی‌شد که یک اجتماعی‌ساز، بایاد و فیلم جنگی بسازد. سعید ملکان، تهیه‌کننده این فیلم سینمایی بود. «تنگه ابوقریب» درکنار «مغزهای کوچک زنگ‌زده» با ۱۱ نامزدی پیش‌تاز جشنواره سی‌وششم فجر شدند. این فیلم موفق به دریافت چهار سیمرغ بلورین جشنواره فیلم فجر شد و جایزه بهترین فیلم جشنواره فجر ۹۶ را دریافت کرد. جواد عزتی درباره حضور در این فیلم و بازی در یک فیلم جنگی می‌گوید: «خیلی‌ها از حضور من در این فیلم سخت جنگی تعجب کرده بودند اما واقعیت این است که فیلمنامه خوب، کارگردان خوب و تهیه‌کننده خوب هر کسی را وسوسه می‌کند. اما سختی این کار برایم عجیب بود. وقتی در سینما برای اولین‌بار فیلم را دیدم باورم نمی‌شد من در این شرایط بازی کرده‌ام و به شوخی به دوستان می‌گفتم این من بودم؟ فیلم پر از لحظات سخت بود اما شیرینی کار را در سینما چشیدم و همین چالش برایم خیلی جذاب بود. من حتی زمان قرارداد با آقای ملکان بحثی هم نکردم چون حضور در این فضا یعنی فضای جنگ برایم هیجان‌انگیز بود. در فیلم «شیار ۱۴۳» تجربه کوتاهی داشتم اما دوست داشتم تجربه متفاوتی در فیلم‌های دفاع مقدس داشته باشم که در سال ۹۶ نصیبم شد و از نتیجه کار خیلی راضی هستم.»امیر جدیدی دیگر بازیگر این فیلم سینمایی که توانست جایزه بهترین بازیگر مرد جشنواره سی‌وششم را نصیب خود کند در زمان اکران این فیلم سینمایی، در صفحه شخصی‌اش با انتشار تیزری از فیلم نوشت: «تنگه ابوقریب، در این برهه از زمان دیدن این فیلم بسیار واجب است مخصوصا برای مسئولان مملکت، تنگه ابوقریب در تابستان ۹۷ اکران شد، اما خیلی نتوانست در اکران موفق عمل کند، فروش پنج میلیاردی برای فیلمی در اندازه تنگه ابوقریب مناسب نبود و حالا در زمستان ۹۷ این فیلم به شبکه نمایش خانگی رسیده است.

سر دلبران

سر دلبران دیگر سریالی بود که اوج در سال ۹۶ ساخته بود سریالی که به بهانه ماه رمضان از شبکه یک سیما پخش شد و کارگردانی آن را محمدحسین لطیفی به عهده داشت. این سریال تلویزیونی قرار بود در ماه رمضان سال ۱۳۹۶ روی آنتن برود اما سرانجام در رمضان ۱۳۹۷ پخش شد. داستان این سریال درباره زندگی یک روحانی بود که به شهری جدید می‌رود و مشکلات پشت سر هم سر راهش قرار می‌گیرد. این سریال بسیار مورد نقد رسانه‌ها قرار گرفت. یکی از انتقادها که بسیار هم فراگیر بود و همه درمورد آن می‌گفتند این بود که «سر دلبران قصه‌ای پرترکار و شتابزده است و با وجود اینکه سعی دارد نقش محوری مسجد را در فضای روابط یک محله سنتی به نمایش درآورد ولی چیزی که در رنظر مخاطب برداشت می‌شود این است که این مجموعه قصد دارد که شخصیت محوری روحانی را تقویت کند و به همین دلیل مخاطبان خود را از دست می‌دهد.» سر دلبران با وجود اینکه در ماه رمضان پخش شد و این‌ماه معمولاً فرصت مناسبی برای دیده شدن سریال‌ها است، اما این سریال با وجود نام محمدحسین لطیفی نتوانست آن‌چنان که باید و شاید مخاطب جذب کند.

گیله‌وا

پرداختن به قحطی در قرن ۱۲ ایران، دستمایه سریالی برای سازمان اوج شد که از سال ۹۵ کار آن را کلید زده است. «گیله وا» در قالب مینی‌سریال درحال ساخته شدن و اردلان عاشوری آن را نوشته است. یک ملودرام عاشقانه است که در بستر حوادث انتهای قرن ۱۲ شمسی و قحطی بزرگ ایران رقم می‌خورد. تهیه‌کننده این مینی‌سریال امیر بنان است و اردلان عاشوری هم کارگردانی آن را برعهده دارد. تولید این سریال از بهمن ۹۵ آغاز شده اما الان که در انتهای سال ۹۷ هستیم هنوز پخش آن آغاز نشده است. اوج قرار است یک فیلم سینمایی هم از این مینی‌سریال بسازد.

بیست و سه نفر

وقتی کتاب «آن بیست و سه نفر» منتشر شد، خیلی‌ها آن را خواندند و بعد از حضور آنها در برنامه ماه عسل، دیگر شناخته شدند. احمد یوسف‌زاده، نویسنده این کتاب که خودش هم یکی از آن بیست‌وسه نفر بوده است، دلش می‌خواست تا ابراهیم حاتمی کیا ماجرای‌شان را بسازد، اما به دلیل مشغله زیاد او، مهدی جعفری کارگردانی این کار را به عهده گرفت تا با حمایت «اوج» این فیلم سینمایی را به جشنواره سی‌وهفتم فیلم فجر برساند، فیلمبرداری این فیلم در شهرک چهاردانگه تهران کلید خورد. مجتبی فرآورده، تهیه‌کننده این فیلم سینمایی است که قرار است روایت اسارت گروهی از رزمندگان نوجوان ایرانی در سال ۶۱ را به تصویر بکشند. مهدی جعفری پیش از این مستند ۲۳ نفر و آن یک نفر» را تولید کرده بود که جزء اولین آثار در معرفی نوجوانان حاضر در جنگ بود.

سوءتفاهم

دیگر فیلمی که اوج برای جشنواره سی‌وششم فجر تدارک دیده بود، فیلم سوءتفاهم بود، فیلمی به کارگردانی و نویسندگی احمدرضا معتمدی و تهیه‌کنندگی جلیل شعبانی. قصه فیلم سوءتفاهم ماجرای یک گروگان‌گیری است که همه‌چیز در متن واقعیت پیش می‌رود اما با گذشت زمان این شبهه پیش می‌آید که این حادثه بیشتر شبیه یک «سوءتفاهم» یا توهم است و... این فیلم با نسخه ۱۱۳ دقیقه‌ای خود در جشنواره فیلم فجر شرکت کرده بود ولی برای اکران عمومی در دی‌ماه نسخه ۹۳ دقیقه‌ای فیلم به نمایش گذاشته می‌شود، می‌گویند تغییراتی هم در پایان‌بندی فیلم ایجاد شده است. پژمان جمشیدی بازیگری که بیشتر در فیلم‌های کمدی بازی کرده است، در این فیلم نوع دیگری از بازی خود را ارائه داد و یک نقش جدی در کنار مریلا زارعی داشت. او برای بازی در این نقش، کاندیدای سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل مرد در سی‌وششمین جشنواره فیلم فجر شد. سوءتفاهم در جشنواره فیلم فجر نتوانست نظر منتقدان را جلب کند تازه به اکران مردمی و سینماها رسیده است و باید دید آیا مردم از فیلم جدید معتمدی استقبال می‌کنند.

پایتخت ۵

پنج یا ۶ سال است که مردم با نقی معمولی و خانواده‌اش همراه شده‌اند و قصه زندگی‌شان را با همه فراز و فرودش و تلخی و شیرینی‌هایش نگاه می‌کنند، پایتخت از بدو شروع که با آمدن خانواده معمولی از شهرستان به تهران شروع شد، آنقدر در دل همه جا باز کرد که هر سال با آمدن نوروز مردم منتظر شروع پایتخت بودند، اما پایتخت ۵ شروعی دیگر از این سریال بود که با همکاری و سرمایه‌گذاری سازمان اوج انجام شد و در نوروز ۹۷ به تلویزیون آمد. سیروس مقدم درباره ساخت این سریال و کار کردن با اوج می‌گوید: «نظر سردار قاسم سلیمانی درخصوص ساخت پایتخت مثبت بود و فقط یک نگرانی داشتند که انتهای قصه چه می‌شود که ما گفتیم خانواده نقی با رشادت و جانشناسی خودشان را از مهلکه جنگ نجات می‌دهند و درنهایت یک بالگرد سوری این خانواده را از مخصصه نجات می‌دهد. سازمان اوج هم‌فکر و ناظر بر کار بود و قسمت به قسمت فیلمنامه، هم به اوج و هم تلویزیون داده می‌شد و کاملاً هماهنگ بودیم. از ابتدا قرار بود اوج کمک‌های مادی، معنوی و همفکری داشته باشد و مسلماً بودجه این سریال هم به اطلاع دیگران و سردار سلیمانی رسیده بود که ایشان در جریان بودند، وگرنه دلیلی نداشت ایشان بخواهند مرا ببینند. اتفاقاً یک روز صبح زود خدمت‌شان رسیدیم، زیرا می‌خواستند سرشان خلوت‌تر باشد و مفصل صحبت کنند. من از فحوای کلام‌شان متوجه شدم پایتخت‌های دیگر را هم دیده‌اند. ایشان نظراتی داشتند که بحق هم درست بود. ضمن اینکه به ما مشاورانی برای کار معرفی کردند و فقط نگران فینال قصه بودند که قهرمانان نجات پیدا کنند.»

آلبوم حالا که می‌روی

ماؤا از زیرمجموعه‌های سازمان اوج است که در زمینه موسیقی فعالیت می‌کند، در سال ۹۷ مهم‌ترین و شاخص‌ترین کاری که ماؤا انجام داد، آلبوم حالا که می‌روی محمد معتمدی بود؛ اشعار این آلبوم از محمدمهدی سیار، شاعر شناخته شده است که هم اشعاری از کتاب رودخوانی او انتخاب شده و هم اشعار جدیدی برای این آلبوم گفته شده است. بعد از آنکه محمد معتمدی، قطعه «حالا که می‌روی» را در صفحه شخصی‌اش بارگذاری کرد، استقبال زیادی از آن شد و همه مخاطبان منتظر پخش کامل این آلبوم از سوی ماؤا هستند. فرید سعادت‌مند، آهنگساز این کار که به گفته همه دست‌اندرکاران این آلبوم خیلی برایش زحمت کشیده است درباره آن به «فرهیختگان» گفته بود: «من به شخصه بی‌نیاهت در انتخاب اشعار و ترانه‌ها دقت‌عمل و وسواس دارم. در سبک موسیقی و آهنگسازی به مند موسیقی گل‌ها عمل می‌کنم و اکثر کارهای من به این صورت است که اول ملودی را می‌سازم و بعد شاعر روی ملودی شعر می‌سازد. برای چنین کاری هم باید شاعر، توانمند باشد و آقای سیار این قابلیت سرودن شعر براساس ملودی‌ها را دارد و به همین شیوه در سریال هانیه همکاری داشتیم. گزینه‌هایی برای خوانندگی بودند که درنهایت آقای معتمدی انتخاب شد و اولین همکاری من با ایشان در این آلبوم صورت گرفت. قبل از ضبط قطعات، صدای آقای معتمدی را می‌شناختم ولی زمانی که ضبط کردم به تکنیک و قدرت خارق‌العاده‌ای که صدای ایشان دارد، بیشتر ولی بردم و امیدوارم که مردم هم از شنیدن این آلبوم لذت ببرند. آقای معتمدی خواننده بسیار توانمند، پرقدرت و پرتکنیکی هستند که به خوبی از عهده آن برآمدند و اجرای خیلی خوبی داشتند.»